

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ

SEKTÖREL BAKIŞ

Prof. Dr. M. Sertaç ÖZER

Tarımın evrelerine yolculuk...

Avcı ve Toplayıcılık Dönemi:

Buzul çağının sona erışı, ...

İlk buğday, ilk toplu yaşam, M.Ö 10000 yılına uzanan GÖBEKLİTEPE tarihteki en eski ve en büyük ibadet merkezi.

İlkel Tarım

İlk seleksiyon çalışmaları, İlk gübre, Meyve-sebzelerin fark edilmesi...

Geçimlik Tarım

İlk ticari tarımsal takaslar, satışlar...

Uzmanlaşmış Tarım

Ekoloji farkındalığı ile iyi ve bilinçli üretim...

Modern Tarım (19. YY):

-Tarım aletlerinin gelişmesi

-Liebig-Lawes: Kimyasal gübre (1840)

-Norman Borlaug-Yeşil devrim (1950) Verimin katlanması, gıda güvencesi ve gıda güvenliği sağlanması

-Tarımsal kirliliğin önüne geçmek için ilk GDO (rekombinant DNA teknolojisi) lu ürün 1994 yılı...

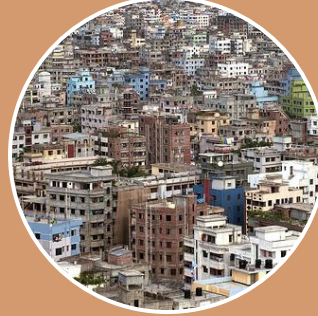
Günümüz Dünyası...

NÜFUS
ARTIŞI

GÖÇ

KENTLEŞME
SORUNU

ÇEVRE
KİRLİLİĞİ,
KÜRESEL
ISINMA

'Covid-19' küresel virüs salgını sürecinde ülkelerin tarım ve gıda ürünlerine olan ihtiyaç tanımlamaları değişmiştir.

Bu kapsamda: Üretim, tedarik, lojistik, depolama sistemlerinin sorgulanması, salgınla mücadele adına alınan karantina tedbirlerinin tarım ve gıda ürünlerine yönelik 'stoklama' eğilimleri, küresel tarım ve gıda arz güvenliğine yönelik tartışmaları da alevlendirmiş durumdadır.

Covid 19 Sürecinde Tarımsal Tedarik, Yarı İşlenmiş ve İşlenmiş Gıda Sektöründe

- Arz/Talep dengesindeki beklentiler üstü talep yönlü yönelim,
- Tarım ve gıda ürünlerine olan ihtiyaç tanımlamalarındaki değişiklikler,
- Bozulan küresel ticaret dengesi,
- Küresel iklim değişiklikleri etkileri,
- Lojistik sıkıntılar,
- Enerji maliyetlerinin artışı,
- Gübre fiyatlarındaki olağan dışı artış,
- Koruma içgüdüsü,
- Spekülatif hareketler,

GIDA FİYAT ENDEKSİNİ ZİRVEYE TAŞIMIŞTIR.

Dünya Nüfusu: 7.907.000.000
Açlık Sınırı: 874.375.000

Gıda
güvencesi

Gıda
güvenliği

İnsanlığın Devamı İçin

Follow your food from farm to fork.

Sürdürülebilirlik

Sağlıklı
yaşam

Kendi
kendine
yeterlilik

- **GIDA GÜVENCESİ:** Toplumun beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için yeteri miktarda ve ulaşılabilir gıda maddeleri üretme yeteneğine ve üretilen gıdalara erişiminin sürekliliğine vurgu yapan bir kavramdır.
- **GIDA GÜVENLİĞİ:** Üretimden tüketicinin sofrasına ulaşana dek gıdalardaki olası fiziksel, kimyasal, biyolojik, mikrobiyolojik ve her türlü zararların öngörülmesini ve uzaklaştırılmasını temel alan tedbirlerin tamamını ifade eden kısa bir tanımdır.

BEKLENTİLER...

- Dünya tarım ve gıda düzenindeki genel yapısal sorunlar, eşitsizliklerin farklı ülkeler ve kırılgan toplumsal gruplar üzerinde yarattığı tahribat,
- Küreselleşme ivmesinin tükenmesi ve özellikle 2008 finans krizinden sonra görülen, ekonomilerin içe kapanma eğilimlerinin Covid 19 sürecinde artması,
- Mevcut salgın koşullarıyla birlikte daha sık gündeme gelen korumacı politikalar paralelinde dünya gıda ticaretindeki değişiklikler,
- Pek çok ülkenin küreselleşme döneminde oluşturduğu ürün desenlerinin radikal değişime uğraması, ihtiyaç duyulan malların üretiminde aksamalar,
- ÜRETİM-LOJİSTİK-STOK zincirinde değişikliklere yol açacaktır.

COVID 19 sürecinden bağımsız olarak Un Sektöründe Dünya Üzerinde Son 40 yıl...

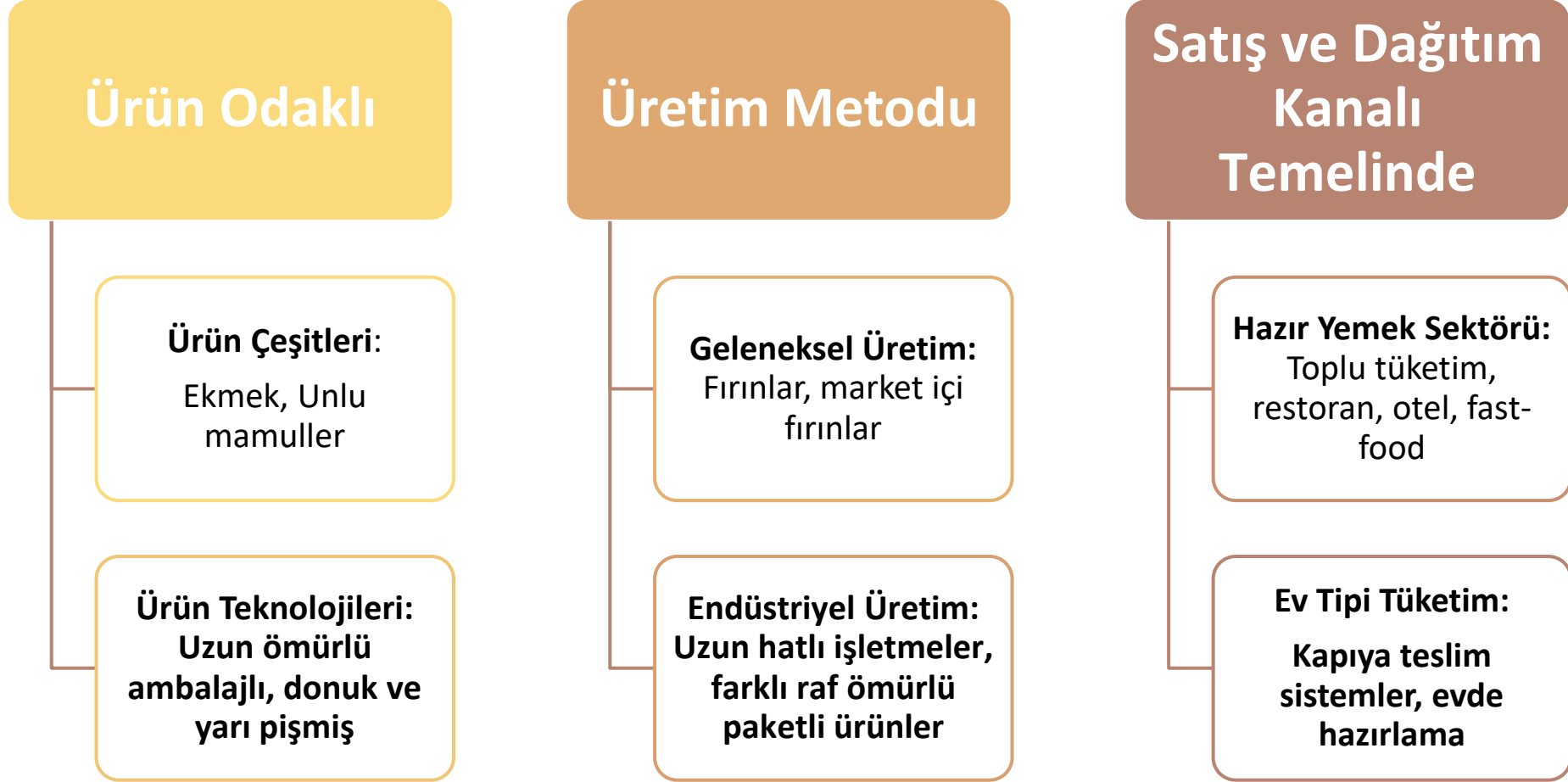
- Ciddi ve yıkıcı bir rekabet devam etmekte,
- Küresel firmalar lokal üreticilerinin önüne geçmekte,
- Birleşmeler ve satın almalar yoluyla daha az sayıda aktör yer almakta,
- ABD' de en büyük dört üretici firma un piyasasının üçte ikisini (2/3) kontrol ederken, en büyük 10 firmanın sektördeki payı %83'ü bulmaktadır.

Kapasite Kullanım Oranları...

- ABD un sektörü kapasite kullanım oranları %90
- AB un sektörü kapasite kullanım oranları %65
- Türkiye un sektörü kapasite kullanım oranları %45

SEKTÖREL GRUPLAMA

- LİSANSLI DEPOCULUK (Hikmet ÖZKAN/LİDAŞ-DER Genel Sekreteri)
- ÜRÜN İHTİSAS BORSASI (Ali KIRALI/TURİB Genel Müdürü)
- DEĞİRMENCİLİKTE HUBUBAT KALİTESİ (Zeki DEMİRTAŞOĞLU/DESMUD Başkanı)